

Valtra Team

Valtra kundtidning • 2/2006

A woman with blonde hair, wearing a red jacket over a red and black plaid shirt and dark pants, is standing next to a red Valtra tractor. She is smiling and looking towards the camera. The tractor has "VALTRA" written on its side and a yellow warning label. The background shows some greenery and a building.

**Nya
ADVANCE
-modeller
uppfyller
dina
önskemål**

Sidan 6

Högboda
– en gård
med många
djur, stallar och
traktorer
Sidan 4

Valtras
imponerande nya
FoU-anläggning
Sidan 12

Nya N-serien Advance, sidan 6

Förord	3	Valtra 6000-serie – Blir bara bättre och bättre	14
Högboda – en gård med många djur, stallar och traktorer	4	Valtra värnar om säkerhet och hälsa	15
Nya Advance-modeller i N-serien uppfyller dina önskemål	6	Valtra är det näst mest populära traktormärket i Sydamerika ...	16
Spara pengar utan effektförlust – Kör Valtras traktorer på RME ..	7	Varje ny Valtra-traktor testkörs vid fabriken	17
Kör Valtra på biodiesel	8	Valtra inblandade i bråd ärtskörd	18
Valtra är en pålitlig partner på de portugisiska fälten	9	Bra verksamheter behöver bästa traktorerna	20
Ruth Miller – jordbrukare och boskapsskötare	10	Tips om hur du får ut det mesta av din traktor	21
Berätta vilken sorts traktor du vill ha		Valtra kryss	22
Så konstruerar vi den åt dig	12	Old-timer – superladdad Valmet 1203	23
Från hovslagare till servicetekniker för Valtra	13		

**Kör Valtras
traktorer på RME**
Sidan 7

**Ruth Miller – jordbrukare
och boskapsskötare**
Sidan 10

**Valtra värnar om
säkerhet och hälsa**
Sidan 15

Ett framgångsrikt år

Nu skriver vi november 2006 och drygt ett år har gått med Valtraförsäljningen i Lantmännen. Det har på många sätt varit ett händelserikt och turbulent år, men framförallt mycket framgångsrikt för Valtra i Sverige.

Under det gångna året har vi inom Lantmännen Maskin startat vår spännande resa mot ett gemensamt maskinbolag. Sammanslagningen av de fem maskinverksamheterna, LMB, Svenska Lantmännen Maskin, Kullenbergs, Valtra Traktor och Norrbottens Lantmän, har till fullo genomförts. Vi kan numera beskriva oss som ett rikstäckande maskinbolag, med ansvar för hela kedjan från import till försäljning. Det ser vi som en oerhörd konkurrensfördel. Vi är våra leverantörers förlängda arm mot marknaden och vi kan snabbt fånga upp kundernas önskemål och krav.

Valtras framgångar på den svenska marknaden fortsätter. Marknadsandelarna har ökat t o m oktober, 29 % mot 23,8 % föregående år. Det återstår ännu några veckor på 2006 men tendensen pekar på en suverän marknadsledande position. Att Valtra A75 även i år blir "Guldtraktor", det vill säga den mest sålda traktormodellen, råder inga som helst tvivel om.

Du kanske är en helt nybliven Valtra-ägare? I dagarna har vi precis avslutat en mycket lyckosam kampanj på 6000-seriens modeller. Vi kan efter den hälsa ca 350 nya Valtraägare välkomna till familjen. Antagligen finns den många "nygamla" ägare bland dessa, för det står helt klart hos många av våra kunder; "En gång Valtra – alltid Valtra".

Kommentarerna vi får är att traktorn uppfyller alla krav på bränsleekonomi, förarvänlighet och bekvämlighet. Valtra är för många ett småtraktormärke – men för att sudda ut den villfarelsen känns det mycket skönt att förkunna att t o m augusti så var Valtra det mest sålda traktormärket också över 150 hk!

Som jag inledde så skriver vi november i almanackan nu och första snön faller ner utanför fönstret. Då vill jag passa på att påminna om den kommande säsongens behov av service. Det är akut för dig som kör mycket i snösvängen och för dig som ställer in traktorn i maskinhallen över vintern är det perfekt att se över traktorn inför vårsäsongen. Jag hoppas att du uppmärksammat vårt erbjudande om vinterservice. Vi ger dig möjlighet till förlängd betalning om du låter oss se över din traktor och göra den "fit for fight". Ta kontakt med våra verkstäder för mer information.

Den 1 september tillträdde jag tjänsten som VD för Lantmännen Maskin AB. Det känns som en mycket positiv utmaning att leda ett maskinbolag i förnyelse och som företrädare marknadens mest populära traktormärke. Att vårda och fortsätta öka Valtras marknadsposition är ett mycket hedervärt uppdrag. Jag ser fram emot ett spännande 2007.

Lennart Edling

VD

Lantmännen Maskin AB

Valtra Team

Valtra kundtidning

Chefredaktör

Ray West, Valtra Inc.
ray.west@valtra.com

Redaktion

Hannele Kinnunen, Valtra Inc.
hannele.kinnunen@valtra.com

Redaktörer

Truls Aasterud, Lantmännen Maskin AS
truls.aasterud@lmb.no
Kjell-Åke Larsson, Lantmännen Maskin AB
kjell-ake.larsson@lantmannen.com
Michael Husfeldt, LMB Danmark A/S
michael.husfeldt@lmb.dk
Tommi Pitenius, Valtra Inc.
tommi.pitenius@valtra.com
Bettina Kuppert, Valtra Vertriebs GmbH
bettina.kuppert@valtra.com

Ansvarig utgivare

Valtra Inc., Finland, www.valtra.com

Lay-out

Juha Puikkonen

Tryck

Acta Print Oy

Foto Valtra arkiv och resp. artikelförfattare

Högboda

– en gård med många djur, stallar och traktorer

På Högboda finns det mycket av det mesta! Framför allt finns det mycket energi och entusiasm. Det finns också många Valtra-traktorer, djurstallar och inte minst köttdjur. Nyligen levererades fem nya Valtra T140. Ett besök på Högboda lämnar ingen oberörd.

Låt oss börja från början. Gården Högboda ligger strax utanför Åtvidaberg, i gränstrakterna mellan Östergötland och Småland. Gården drivs av **Arne Karlsson** vars far köpte den 1963.

– Min far var byggmästare i Linköping och själv är jag född och uppvuxen på en byggnadsställning, skojar Arne.

– 1979 flyttade jag och min familj hit till gården och jag pendlade till arbetet i stan. Av nyfikenhet skaffade vi också fem köttkor. Sedan har det successivt rullat på till dagens 300 moderdjur och totalt cirka 1 000 nöt på gården.

1 000 ha ekologiskt

Under åren har gårdar köpts eller arrenderats till. Nu brukas 13 gårdar, varav en på skötselavtal. Totala arealen är cirka 1 000 hektar, för-delade på 230 skiften, upp till 25 km från gårdscentrum. 750 ha förstaskörd vall tas, andraskörden har mindre omfattning då en hel del återväxt går åt till beten. Gården drivs helt ekologiskt.

Mest Aberdeen Angus

Djuren är till stor andel Aberdeen Angus men det finns också djur med mer eller mindre

inslag av Limousin och Charolais. Alla djur är pollade, det vill säga de saknar horn.

– Vi är en ren bruksbesättning men har tagit till vara på avelsframstegen genom att köpa prövningstjurar från Gismestad, säger Arne.

– Djuren föds upp helt på vallfoder, endast kalvarna får kraftfoder, Lantmännens Blåsippa 85, i samband med avvänjningen. Dock skiljer vi på olika vallfoderkvaliteter så de växande djuren får alltid det bästa fodret.

Delägt lokalt slakteri

Efter i genomsnitt 24 månader är djuren slaktmogna med 350–370 kg slaktkroppsvikt. Djuren slaktas på det delägda "Blå Kustens Kontrollslakteri" i Valdemarsvik.

– Vi säljer köttet med tydlig ursprungsmärkning till affärer i de närmaste städerna. Vi marknadsför oss inom en smal kvalitetsnisch.

– Eftersom de ekologiska köttdjuren endast har gått på vallfoder är de lite äldre än vanligt. Därmed anser jag att slaktkroppen blir mer mogen och välväxt med ett bättre marmorerat kött, säger Arne.

Även gårdens ursprungliga ladugård används som djurstall. Här visar Arne ett djur med mycket Limousin i sig. Annars är det Aberdeen Angus som är den förhärskande rasen på Högboda.

På Högboda finns totalt 11 Valtra-traktorer. Här tre av de nya T140e med EcoPower motor samt gårdens skogsekipage – Valtra 6850 med turbinkoppling och Mohedavagn.

Bygger alltid...

Som på de flesta gårdar i mellanbygden så byggdes en gång husen på Högboda vid en bergsknalle så att ingen värdefull jord skulle försvinna. Då, när Arne kom till gården, fanns det ett djurstall, en "vanlig" ladugård. Nu är hela "Högboda-höjden" täckt av djurstallar och andra byggnader – säkert minst 30 stycken.

– Att bygga finns blodet. Vi har en egen sågbänk och förädlar på så sätt den egna skogen. Dessutom är ju arbetet med grödor och djur säsongsberoende så när de anställda har tid över bygger vi, berättar Arne.

– Vi har egna gjutformar så vi har platsgjutit alla plansilor och gödselbehållare.

Halmladorna blir barnkammare

– Alla djur har under vintern tillgång till ligghall med djupströbädd, foderbord under tak och hårdgjord rastyta i det fria, berättar Arne.

– Det går åt mycket halm till ligghallarnas djupströbäddar. Vi har ingen egen spannmål så vi köper halm på sträng i trakten och lagrar i rundbalar i halmlador. 3 500 balar går åt per säsong.

– När kalvningen sätter igång i mars är de flesta halmladorna tomma och görs då om till stallar. Efterhand som korna kalvar bildar vi 25-grupper med ko och kalv som får gå tillsammans fram till betessläppet 10–15 maj. Då behövs halmladorna som extra utrymmen.

När det är dags för betessläpp skapas 1–2 djurgrupper per gård med 20–30 djur per grupp.

Både plansilor och balar

Av vallskörden ensileras drygt hälften i plansilor och övrig del rundbalsensileras. För att spara på utrymmen läggs tre lager balar ovan på plansiloensilaget.

– Vi är välmekaniserade. Vi har genomgående två-tre uppsättningar av varje redskap varav ett redskap är relativt nytt, nummer två är lite äldre och nummer tre är en ren reservmaskin. När vi köper ett nytt redskap flyttas de andra redskapen ner i "hierarkin", berättar Arne.

Slåtter sker med JF-krossar med centrumdrag. Plansiloensilaget skördas med JF 900-hackar och transporteras med Metsjö Metaxvagnar. Ensileragerundbalarna, cirka 4 500 per säsong, pressas med Claas Rollant och plastas vid lagerplatsen med radiostyrda inplastare.

Genomtänkta investeringar

Det bästa har vi sparat till sist. Gårdens alla Valtra-traktorer. För de är många, nämligen 11 stycken. Av dessa är fem helt nya Valtra T140.

– Det är roligt att göra en sådan affär, säger säljare **Börje** Nilsson på Lantmännen Maskin i Linköping.

– Det är också roligt att göra affärer med Arne, han är kunnig, påläst och hans affärer är alltid väl genomtänkta. Det finns en tydlig maskinstrategi, Arne hoppar inte mellan olika system.

Det har varit många traktordiskussioner mellan Arne Karlsson, till vänster, och Lantmännen Maskins säljare Börje Nilsson i samband med det senaste köpet av fem Valtra T140e EcoPower på ett bräde.

Bränslesnåla motorer

Förutom de nämnda fem stycken T140, varav tre med lastare och en med fronthydraulik, så finns tre 6000-traktorer (6850, 6550 och 6400) samt en 700, en 705 och en 504.

– Valtra-traktorerna är uppskattade av mina medarbetare. Traktorerna har mycket bra förarmiljö vilket är viktigt när arbetsdagen är lång, säger Arne.

– Ett tungt skäl vid valet av de fem T140 var Valtras lågvarvsmotor EcoPower. Vi har mycket vägtransporter och då sparar vi mycket bränsle med lågvarvsmotorn samtidigt som ljudnivån är lägre både i hytten och för omgivningen. Att det dessutom är längre livslängd på lågvarvsmotorn är grädde på moset.

– Slutligen vill jag säga att verkstaden i Linköping är också ett skäl att för att göra affärer med Börje. Verkmästaren Ingvar Karlsson och hans killar ställer upp med perfekt service, avslutar Arne.

■ Kjell-Åke Larsson

Det finns säkert närmare 30 djurstallar, halmlador med mera på Högboda. Alla byggda av egen arbetskraft och med virke från den egna skogen.

Förarkomfort, ergonomi och funktionalitet har betonats vid utformningen av hytten, som erbjuder gott om plats, enastående sikt och behagligt låg ljudnivå.

Nya **ADVANCE**-modeller i N-serien uppfyller dina önskemål

Valtras N-serie har tagits emot enormt bra av kunderna. Classic- och HiTech-modellerna har redan blivit bästsäljare. De får nu sällskap av Advance-modellerna N121 och N141 som nyligen börjat tillverkas.

SisuDiesels nya Citius-motorer med Common Rail (CR) bränsleinsprutning har varit tillgänglig till HiTech-modellerna N121 och N141. Dessa är utan tvivel de starkaste fyrcylindriga traktormotorerna på marknaden. De har all den senaste motortekniken, inklusive en "effektförstärkning" som ger max effekt redan vid 2 000 r/min i stället för det nominella 2 200 r/min. Med CR-motorer med effektförstärkning för transportkörning ökar effekten från 137 hk till 144 hk för N121 och från 152 hk till 160 hk för N141.

Common Rail bränsleinsprutning arbetar med högt insprutningsstryck så att motorn kan reagera snabbt på ökad belastning. Bränsleinsprutningen kan också delas upp i ända upp till fem olika steg under en enda förbrännings-

cykel, vilket sänker ljudnivån. Samtidigt kan insprutningen och bränsleförbrukningen optimeras. Den nya 4,9-litersmotorn med lång slaglängd i N141 kan hävda sig väl i sin effektklass mot sexcylindriga motorer samtidigt som den erbjuder fördelarna med en fyrcylindrig motor: lägre driftkostnader och, viktigast av allt, överlägsen smidighet hos traktorn.

Idealisk hydraulik

Före N Advance kom Valtras M-serie med elektroniskt styrda lastkännande ventiler för den yttre hydrauliken. För krävande arbeten ville kunderna ha ännu mer effekt och det får de från N-seriens hydraulik. Rexroth-pumpen med variabelt displacement har en kapacitet på upp till 115 liter per minut. Valtra har dessutom förfinat pumpmekanismen för kalla klimat med en ejektor som kan reagera snabbt och ge mer olja så att pumpen skyddas vid stark kyla.

Ventilerna för yttre hydraulik styrs elektroniskt och kan programmeras i fråga om flöde och hålltid. I standardutrustningen ingår två

eller fyra av dessa ventiler beroende på marknad. En annan standardfunktion är en elektroniskt styrd till/från-ventil, vilket är särskilt praktiskt för t ex utskjutbart drag. En andra till/från-ventil kan fås som tillval tillsammans med hydraulisk lyftlänk.

Hydrauliken styrs från en helt ny ACHT (AutoControl Hydraulics Terminal) i armstödet med en stor skärm och bekväma reglage. Eftersom Advance-modellerna också har en CAN-bus ger skärmen otroligt mycket information. Dessutom kan den användas för att programmera ventilfunktionerna för yttre hydraulik.

Valtra strävar efter att göra även den mest avancerade tekniken lätt att hantera. Ventilerna är helt inställbara, men tre bekväma fabriksinställningar kan också väljas:

1. Litet flöde, för bl a kontroll av redskapsfunktioner
2. Normalt flöde, passar i de flesta sammanhang
3. Max flöde som används vid behov av snabba rörelser eller hydraulmotordrift

Dessa inställningar gör det lätt att lära sig använda traktorn så att du kan börja programmera in egna inställningar.

Advance-modellerna har naturligtvis elektronisk manövrering av frontlyften (tillval), och redskapslyften manövreras med Autocontrol ACD, med transportsvängningsdämpning som standard.

Ny enastående förarkomfort

Den kompakta framaxelfjädringen på N-serien har fått mycket beröm. Advance-modellerna kan dessutom fås med en hyttfjädring (tillval) som fungerar perfekt tillsammans med framaxelfjädringen.

Hytten är rymlig och tyst, och interiören ger ett fräscht och nytt intryck. För att underlätta körningen har Advance-modellerna elhydraulisk växling mellan väg- och fältväxlar. Transmission är uppbyggd enligt det pålitliga Valtra-konceptet. Den knappmanövrerade HiShift-kopplingen gör att föraren kan växla utan att använda kopplingspedalen och Powershift-stegen kan växlas manuellt, alternativt automatiskt enligt fabriken program eller genom att systemet enkelt programmeras av föraren för det enskilda arbetet. Körningen underlättas dessutom av Autotraktion, som gör att traktorn kan köras med enbart gas- och bromspedalerna vid hastigheter upp till 10 km/tim. Turbinkopplingen HiTrol, en mycket uppskattad finess bland yrkesfolk, finns också som tillval på Advance N121.

Tillsammans med den nya hyttdesignen har dubbelkommandot TwinTrac vidareutvecklats med en ny centralt placerad ratt baktill.

Kundanpassa din egen Advance

Totalt sett är N-serien ett bevis för Valtras förmåga att tillverka individuella traktorer utifrån kundens behov. Advance-modellerna finns med transmission för 40 eller 50 km/tim (50 endast vissa marknader) och en kraftfull frontlyft och kraftuttag. Valtras frontlastare monteras redan på fabriken. Dessutom finns N-seriens Advance-modeller med skogshytt.

Advance har konstruerats så att den tillgodoser behoven för modernt jordbruks- och anläggningsarbete. I de flesta sammanhang där traktorredskap ska användas krävs avancerad hydraulik för att redskapet ska kunna utnyttjas till fullo. Lastkännande hydraulik hjälper också till med öka effektiviteten vid arbete med traktorredskap. Traktorn kan användas även med stora redskap eftersom hydraulikens kapacitet endast utnyttjas så mycket som behövs.

■ Hannu Niskanen

Spara pengar utan effektförlust

Kör Valtras traktorer på RME

Sedan februari 2005 har Valtras traktorer vid Grünlichtensbergs jordbruk i Kriebstein (Saxen) i Tyskland körts helt på RME, i Tyskland benämnd biodiesel. Fem traktorer ur Valtras T-serie (T180 och T190) och serie HiTech 8550, som utgör en fjärdedel av jordbrukets maskinpark, måste alltid vara på topp. Sedan inköpet för ungefär två år sedan har varje traktor använts under cirka 5 000 arbetstimmar, varav 1 300 timmar med biodiesel som drivmedel.

För fyra år sedan började Grünlichtensbergs jordbruk ställa om hela sin maskinpark för ren förestrad rapsolja, biodiesel, som jordbruket köper från tillverkare över hela Tyskland. Enligt maskinchefen **Dietmar Straube** är huvudskälet till omställningen det låga priset på biodiesel jämfört med vanligt dieselbränsle:

Valtras traktorer vid Grünlichtensbergs jordbruk körs helt och hållet på biodiesel. Biodiesel passar till alla SisuDiesel-motorer, bortsett från de senaste med Common Rail bränsleinsprutning.
– Prestanda för traktorer som körs på biodiesel är lika bra som när de körs på fossil dieselolja, säger Dietmar Straube. Foton: Gerd Menzel

– Våra maskiner förbrukar cirka en miljon liter bränsle per år och därför är vi övertygade om att vi kan spara pengar med biodiesel.

Övergången till biodiesel har genomförts utan komplikationer eller modifieringar på motorerna.

– Vi hade hört rykten om att biodiesel kan skada traktormotorer. Efter övergången har vi haft enbart positiva erfarenheter och vi kan inte bekräfta några av de negativa ryktena, säger Straube.

Valtras traktorer är godkända för körning på biodiesel som uppfyller normerna EN 14214 eller ASTM D6751. De senaste Common Rail-motorerna från SisuDiesel som uppfyller Steg IIIA utgör enda delvisa undantaget: de flesta av dessa modeller bör endast köras på biodiesel med tjugoprocentig inblandning.

Jämn traktorgång kan naturligtvis endast åstadkommas med rätt service. Om biodiesel används måste motorns olje- och bränslefilter bytas dubbelt så ofta som de normala serviceintervallerna eftersom biodiesel absorberar kondenserat vatten lättare än vanlig diesel. Därför har Grünlichtensbergs jordbruk minskat serviceintervallerna för sina traktorer till hälften.

Valtras traktorer används för många olika arbetsuppgifter vid Grünlichtensberg, bland annat lätt plöjningsarbete, gödselspridning och transporter av alla slag. Jordbruket producerar potatis, sockerbetor, grönsaker, kött och mjölk, och har egen direktförsäljning. Dietmar Straube bekräftar att Valtras traktorer har lika bra prestanda och tillförlitlighet med biodiesel som när de körs med fossil dieselolja.

■ Pamela Engels

Kör Valtra på biodiesel

På Plönningeskolan utbildas morgondagens maskinförare i en helt ny maskinriktad gymnasieutbildning.

Sedan 1999 har man vid Plönningegymnasiet i Halland kört jämförande praktiska test med Valtratraktorer som går på vanlig diesel respektive biodiesel. Erfarenheten är att enda märkbara skillnaden är matoset.

På Plönningegymnasiet, strax norr om Halmstad, har man stor erfarenhet av att köra traktorer på biodiesel, det vill säga rapsmetylester som normalt förkortas RME.

– Sedan 1999 har vi använt RME säger maskinlärare **Lars Alm**. Bland annat kör vi en Valtra 600 och en Valtra 800 på detta drivmedel. Och för jämförelsens skull har vi också en Valtra 600 som vi kör på vanlig diesel.

Våra ”rapstraktorer” används till varierande körning i både jordbruket och skogen. Vi märker ingen skillnad, förutom att RME-avgaserna luktar matos.

Utan anmärkning

På Plönningeskolan är det ordning och reda på maskinerna. En noggrann servicejournal finns för varje traktor. I skolans verkstad är det **Leif Blommegård** som i första hand har hand om lantbruksmaskinerna.

Förutom att vi bytt en kort returslang till bränslesystemet på en traktor så har Valtratraktorerna gått helt utan anmärkning på biodiesel, berättar Leif. Och när det gäller bränsleförbrukningen ser vi ingen skillnad jämfört med ”diesel-Valtran”.

Rapsintresse i trakten

Att man kör traktorer på biodiesel på Plönningegymnasiet är ingen tillfällighet. Det finns ett

Maskinlärare Lars Alm, till vänster, och mekanikern Leif Blommegård har bara goda erfarenheter av att köra skolans Valtra-traktorer på biodiesel.

stort intresse för rapsodling och utvinning av rapsolja i området. Närbelägna Slöinge Lantmän har sedan 1992 arbetat med kallpressning av vegetabilisk olja. Inte bara som bas till motorbränsle utan även till matolja. Andra produkter som finns i sortimentet, baserade på vegetabilisk olja är bland annat tändvätska, sågkedjeolja samt träolja.

Morgondagens maskinförare

Bland annat personalens maskinintresse på Plönningegymnasiet har lett till en ny, intressant maskinutbildning. Sedan hösten 2005 finns nämligen en treårig gymnasiekurs med inriktning på maskiner.

Dagens maskiner blir allt mer avancerade så det är svårt att hinna med att få fördjupade kunskaper på den ”vanliga” naturbrukslinjen. Dessutom finns det idag stor efterfrågan på väl utbildade maskinförare, säger Lars Alm.

Man kan säga att det är en bred maskinutbildning, för eleverna får både teoretiska och praktiska maskinkunskaper inom såväl lantbruk, skog och entreprenad.

■ Kjell-Åke Larsson

Iberian Salads Vitacress

Valtra är en pålitlig partner på de portugisiska fälten

Iberian Salads Vitacress är en av de viktigaste salladsodlarna i Europa. Vitacress är ett brittiskt företag som för länge sedan förälskade sig i de portugisiska fälten och Valtras traktorer. Iberian Salads har funnits i Portugal sedan 1980.

– Vi har valt Portugal för vädrets, jordens och vattnets skull eftersom alla våra gårdar ligger inom dammområdet Santa Clara, förklarar **Ian Robertson**, som är Extensive Field Operations Manager vid Iberian Salads Vitacress Portugal Sgps.

Företaget bildades 1950 i Hampshire (UK) av Malcolm Isaac som bara brukade en halv hektar mark. Nu för tiden är Vitacress specialiserat på att odla mer ovanliga grönsaker, särskilt förstklassiga babysallader (vattenkrasse, spenat, bladsallad, ruccola och vild ruccola) och färskpotatis. Detta är förmodligen det som skiljer verksamheten mest från konkurrenterna.

Enligt Robertson är de kritiska faktorerna för ett företags överlevnad innovation och överlägsen produktion. Vitacress planerar att fortsättningsvis vara bäst på babysallad genom innovation och kvalitet på de marknader där man arbetar.

– Vi satsar nu på Spanien och lanseringen av vårt varumärke där, avslöjar Robertson.

Innovationer säkerställer tillväxt

Produktionen är delad mellan Portugal och Spanien. Företagets huvudsakliga produktionsyta (180 hektar) finns i Portugal och 50 hektar i Spanien. Ungefär 80 procent av det Vitacress odlar i Portugal exporteras till det brittiska företaget – Vitacress Salads Ltd. De återstående 20 procenten säljs till iberiska kunder, både moderna distributions- och livsmedelskedjor.

– Vitacress är en odlare som har total kontroll över spårbarheten och kvaliteten på de produkter som odlas. Vår huvudprodukt är bladsallad med en volym på 2 000 ton, följt av

– Vi har valt Portugal för vädrets, jordens och vattnets skull eftersom alla våra gårdar ligger inom dammområdet Santa Clara, förklarar Ian Robertson.

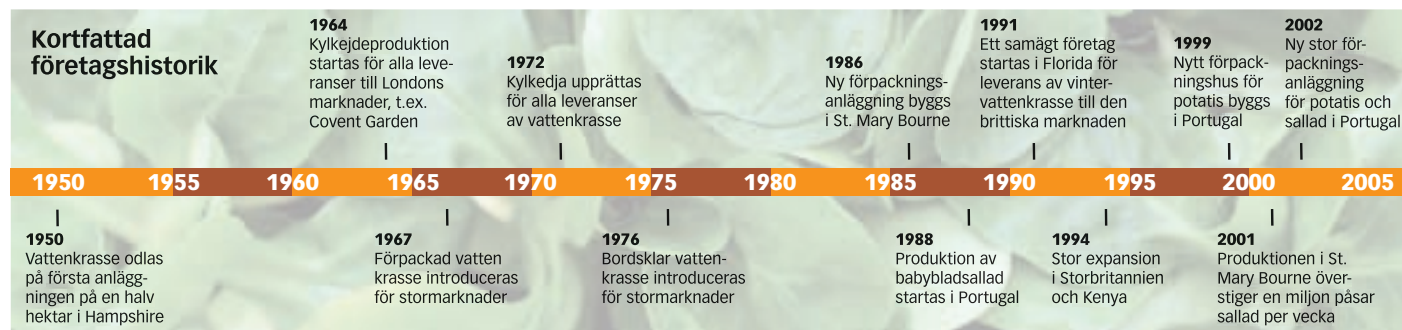
spenat med 1 350 ton och vattenkrasse med 1 000 ton, berättar Ian Robertson.

Vitacress har 37 traktorer, varav 25 från Valtra. Robertson säger att huvudskälet till att man köpt Valtra är att Vitacress kan få rätt kombination av tillval och specifikationer till ett bra pris. Dessutom erbjuds man bra tillförlitlighet och reservdelar vid behov.

– Valtras sortiment är omfattande och vi kan välja rätt paket för de arbetsuppgifter som ska utföras. Detta gynnas av god samverkan med försäljarna så att vi kan få ut det bästa av sortimentet. Det enda vi begär är att Valtra erbjuder lite mer utbildning för våra underhållsteam, men annars har vi inget att anmärka på, säger Robertson.

■ João Pimenta

Kortfattad företagshistorik

Ruth är en duktig boskapsskötare som vet vilken sorts djur hon måste arbeta med för bästa lönsamhet.

Ruth Miller

– jordbrukare och boskapsskötare

Ruth Miller är född och uppväxt på familjegården, och efter utbildning vid jordbrukshögskolan Seale Hayne ägnade hon 15 år åt att arbeta med sin far och sin bror. Sedan beslutade hon att det var dags att starta eget.

I dag brukar **Ruth Miller**, mer eller mindre ensam, lite mer än 400 hektar i Kennet-dalen mellan Newbury och Reading i södra England; en blandning av sandjord, som torkar upp snabbt, och ängsmarker. Huvuddelen av marken – 175 hektar – är avsatt för gräs, men det finns också 80 hektar åkermark för vete och bönor, 12 hektar lövträd som planterats enligt ett skogsprogram samt ett bestånd på 50 högklassiga pilar som skördas vartannat år för tillverkning av cricketslagträn. För närvarande har gården ungefär 260 kött-

boskap i olika uppfödningsskeden plus tio stambokförda kor av rasen Aberdeen Angus och lika många av rasen Lincoln Red. Det finns också en hjord med 200 Suffolk-tackor som får lamm i maj.

Det lönar sig att uppfylla kraven

Ruths sambo **Mick** hjälper till där han kan, men har en heltidsanställning som vatteningenjör plus en besättning med 20 stambokförda svankryggiga sugor vars avkommor ger fläskkött på en gård inte så långt från huvudgården. Livet på Padworth Park Farm är rätt så hektiskt, men trots detta har Ruth tid att vara mor till två pojkar på tre och sju år.

Det är delvis på grund av familjens krav, delvis på grund av marken, delvis för att hon vill arbeta på sitt sätt som gården drivs lite annorlunda med tonvikt på mervärde. Ruth

har tecknat ett avtal med ett antal mjölkbönder om att hon tar hand om alla deras önskade kalvar. I gengäld tillhandahåller hon en Angus-tjur från den stambokförda besättningen. Detta ger mjölkbonden en ren tjur med känd härkomst och Ruth får en blandraskalv av den typ hon behöver.

– Vi får ibland lite udda raser – Belgian Blue och ren Holstein till exempel – men i stort sett fungerar systemet bra. Kalvarna flyttas till Padworth efter några dagar för uppfödning och efter ungefär 26 månader är de färdiga för slakt. Under några år har Ruth nu levererat djur till köttprogrammet Waitrose Angus and Hereford.

– Specifikationen är sträng, men om jag kan sköta uppfödningen rätt så lönar det sig ganska bra. Ruth stödjer också Waitrose ledning.

– Trots problemen med BSE och mul- och klövsjuka har Waitrose aldrig sänkt sina priser – och det är mycket värdefullt.

Leverantör av många sorters kött

Ett annat försäljningsställe för färdig köttboscak är Wick Croft Farm Shop i Theale nära Reading. Det finns också ett antal privata kunder. Målet är alltid att få ut så mycket som möjligt från varje djur och Ruth anser inte att öppna marknader hjälper henne att nå det målet.

– Det kan finnas tillfällen när ett auktionspris överstiger det jag får för ett djur, men i stort sett anser jag att dagens verksamhet ger bästa lönsamheten. Vid sidan av köttdjur föder Ruth också upp mjölkkvigor åt en av mjölkbönderna genom ett enkelt arrangemang som gör att hon slipper problemen med kalvning.

– Jag arbetar ju ensam och insatserna med Angus- och Lincoln-korna när de kalvar är tillräckligt krävande för familjen. Därför är det praktiskt att kunna ta in ung boskap från mjölkbönderna.

Familjen är också ett av skälen till att Suffolk-tackorna i detta relativt milda klimat får sina lamm utomhus så sent som i maj.

– När lammen ska födas stiger jag upp på morgonen, går över till tackorna för att se vad som hänt under natten och om det är några problem. Efter skjutsen till skolan tittar jag

Eftersom Ruth inte är så teknisk behöver hon en traktor som är tillförlitlig och enkel att köra.

Valtra 6550 är en komplett arbetsmaskin som lämpar sig för många arbetsuppgifter på fälten, utfodring och uppbyggnad av nya byggnader.

sedan på resultatet av föregående natt. Tackor som fött lamm och deras avkommor tas om hand under en kort period innan de sätts ut på nytt bete. Lamningstakten är ungefär 180%, vilket är bra med tanke på omständigheterna, och djuren är normalt färdiga för slakt i slutet av året. Köttet säljs antingen privat, genom gårdsbutiken eller på stormarknader.

Med tanke på marktypen betraktas kombinationen får och boskap inte bara som två inkomstkällor, utan också som ett viktigt styrmedel genom att betesvanorna hos får och boskap kompletterar varandra så att man får en välkött vall utan behov av så mycket harvning och vältning. Förmågan att erbjuda olika sorters kött till kunderna är ett viktigt säljargument, liksom förmågan att erbjuda fläskkött från Micks företag.

– Kunderna behöver bara handla på ett ställe, vilket sparar både tid och arbete för oss.

Pålitlig hjälpreda med service efter köpet

Omsorgsfullt skötta betesmarker är en viktig förutsättning för Ruths boskapsföretag och stora lindande ensilagebalar kompletterar vinterbetet så att boskapen kan gå ute så länge som möjligt på vintern utan att skada marken.

– Jag har inte möjlighet att hantera ensilage själv så en entreprenör sköter det, liksom

plantering och skörd av vete och bönor. Trots denna viktiga entreprenörsinsats har Ruth massor av traktorjobb att sköta själv.

– Jag var inte alls intresserad av maskiner i skolan; på lektionerna slumrade jag faktiskt till ibland. Regelbunden klippning, sprutning, sådd, gödning, vinterutfodring och en mängd andra arbetsuppgifter måste skötas.

– Jag behöver en traktor som är enkel, tillförlitlig och tillräckligt stark för att klara allt jag måste göra. Efter att hon inhämtat råd fattade hon beslutet att investera i en Valtra 6550 med lastare från Simon Peterson vid D&S Engineers of Spencers Wood.

– Jag måste medge att den tekniska specifikationen inte var det enda som fick mig att välja Valtra. Den är verkligen tillförlitlig, tillräckligt enkel att köra och har självfallet ett bra pris. Men den måste levereras av en återförsäljare som står ut med telefonsamtal om hur jag ska utföra vissa manövrer – och Simon Peterson ger kunderna den sortens service efter köpet.

Övergången från att bedriva jordbruk tillsammans med resten av familjen har varit ett stort steg, men det är tydligt att Ruth Miller vet vad hon vill åstadkomma och hon kommer säkert att lyckas.

■ Roger Thomas

Valtras imponerande nya FoU-anläggning

Berätta vilken sorts traktor du vill ha så konstruerar vi den åt dig

Valtras FoU-avdelning flyttade till en helt ny anläggning på 4000 kvm vid Suolahti-fabriken under hösten. Den moderna anläggningen kostade 7 miljoner euro att bygga och ska underlätta FoU-projekt och särskilt samverkan mellan fabriken och FoU-avdelningen.

– Den nya anläggningen är verkligen enastående. Den kanske inte ser så märkvärdig ut, men den är oerhört funktionell, förklarar projektchefen **Pekka Ingalsuo**.

Ungefär ett hundra experter arbetar på Valtras FoU-avdelning. Dessutom arbetar nästan samma antal människor på FoU-projekt åt Valtra vid olika forskningsinstitut, universitet, tekniska kontor, underleverantörer och testanläggningar. Valtras fabrik i Brasilien har också en egen FoU-avdelning.

FoU-centrat påminner en del om Q:s verkstad i James Bond-filmerna. Till synes bisarra tester genomförs i laboratorierna och fascinerande ritningar på nya traktorer och tillval ligger på ritborden.

Centrats kalla laboratorium kan återskapa förhållanden med -30°C även mitt i sommaren – en klar fördel för vidareutveckling av Valtra-traktorernas berömda kallvädersegenskaper. Där finns också ett akustiskt laboratorium som är ett helt tyst och ekofritt rum som används för att mäta ljudnivåer i och utanför hytten. Centrat har också en kraftig testbädd för chas-

sier som kan användas för att kontrollera hållbarheten på chassistrukturerna i Valtra-traktorerna, liksom i konkurrerande märken. Dessutom finns ett elektroniklabb, ett konstruktionslabb och flera testbänkar för provning av transmission och hydraulik.

Hälften av FoU-centrat består av kontorsutrymmen eftersom en stor del av utvecklingsarbetet nu för tiden utförs med hjälp av tredimensionella CAD-program. Valtra har blivit känt för att kunna utnyttja denna teknik, och till exempel vunnit första pris i en internationell tävling för CAD-konstruktörer.

Utveckla nya traktorer och förbättra befintliga

Få FoU-projekt börjar med ett tomt papper. I stället grundas de flesta projekt på befintliga modeller eller komponenter, till exempel välkända motorer, hytter och transmissioner. Många projekt är också inriktade på en viss del av traktorn eller en viss utrustningsdel.

– Vårt arbete grundas på kundernas behov, liksom på strängare lagstiftning om exempelvis avgasutsläpp, säger Ingalsuo.

Valtras EcoPower-modeller är ett bra exempel på hur feedback från kunderna används. Stigande bränslepriser är ett stort bekymmer för lantbrukare och entreprenörer över hela världen. Därför erbjuder Valtra EcoPower-traktorer som förbrukar ungefär 10 procent mindre bränsle än vanliga traktorer.

Förutom önskemålen från kunderna och lagstifarna, styrs också FoU-teamens arbete av produktionen. Det idealiska är att nya traktorer inte bara är bättre än föregångarna, utan att de också är enklare att tillverka. Detta ger mer konkurrenskraftiga priser. Och genom att använda samma komponenter till olika modeller kan man effektivisera reservdelshållningen.

Valtras design har fått pris i många internationella tävlingar. Valtras traktorer ska inte

Trots att mycket av konstruktionsarbetet har flyttats från ritbordet till datorskärmen är det lättare att upptäcka vissa designaspekter med modeller. Pekka Ingalsuo studerar olika koncept för framtida traktorer.

Projektchefen Pekka Ingalsuo sätter ihop en prototyp tillsammans med kollegan Reijo Kuukkanen. Flera prototyper av traktorer sätts ihop för provningsändamål innan de börjar tillverkas. Och produktionsfolket använder sig av "nollserier" för att öva på sammansättningen av nya modeller.

Erik började arbeta vid Fa. van der Vegt i Scherpenzeel för tre år sedan.

Från hovslagare till servicetekniker för Valtra

Företaget Fa. van der Vegt började som hovslagare och vagnbyggare 1950. Verksamheten har sedan utvecklats till ett medelstort företag med åtta anställda. 1982 blev de återförsäljare för Valtra. Försäljning och efterfrågan på service av traktorer och jordbruksmaskiner ökar stadigt.

Erik van der Vegt äger företaget tillsammans med sin far och farbror. Han började som ingenjör för tre år sedan. Tillsammans med sina kollegor följer han utvecklingen på marknaden noga så att han kan reagera aktivt. Företaget finns i norra Nederländerna i staden Frisian i Scherpenzeel. Nyligen förvärvades en besiktningsverkstad för traktorer där de kan kontrollera traktorer av alla märken och modeller med avseende på säkerhet och reparationsbehov. I detta ingår kontroll av den allmänna konditionen, motorstyrkan, bromsarna, belysningen och eventuella vätskeläckage.

Med hjälp av den nya besiktningsverkstaden hoppas de att de ska få in ännu fler traktorer för underhåll och service. Det finns fortfarande många kunder som är dåliga på att sköta sina traktorer. Bra underhåll förhindrar oönskade stillestånd och onödiga kostnader. Tester avslöjar svagheter som tidigare inte märkts och de kan åtgärdas innan någon skada uppstår. En perfekt inställd motor sparar bränsle, ger

Alla traktorer kan inspekteras med avseende på säkerhet och reparationsbehov på besiktningsverkstaden.

maximal kraft och förlänger traktorns drifttid. Dessutom får traktorer som klarar årliga inspektioner utan anmärkningar bättre andrahandsvärde.

Smidigt samarbete

Samarbetet med Valtra fungerar utmärkt enligt van der Vegt, som säger att leveranserna av produkter och produkternas kvalitet också är av högsta klass.

– Servicepersonalen hos Valtra-importören Kuiken Agri vet verkligen vad de talar om, säger van der Vegt.

Han tycker att Valtras servicesatser är kompletta och praktiska för kunderna.

– Många maskinstationer i den här regionen använder servicesatserna. De utför ofta traktorunderhållet själva.

Van der Vegt är också positiv i fråga om den utbildning som erbjuds av Valtra.

– Valtra lyssnar noga på kursdeltagarna, anser van der Vegt. Tillsammans med de två andra delägarna deltar han i alla utbildningar som anordnas vid Kuiken Agri. Van der Vegt har lagt märke till att det finns betydande skillnader i fråga om kunskaper bland reparatörer som arbetar med Valtra och hoppas att det i framtiden kan bli skilda kurser för nybörjare och mer erfarna.

Till sist en synpunkt som rör informationen från Valtra. Van der Vegt skulle vilja ha tillgång till all nödvändig information på det mest effektiva sättet. Tekniken är så specialiserad nu för tiden att det inte längre är möjligt att veta allt.

– Internet börjar bli en oundgänglig informationskälla och lyckligtvis ägnar Valtra allt större uppmärksamhet åt detta också, säger van der Vegt.

Du hittar mer information om Fa. van der Vegt på www.favandervegt.nl

bara likna varandra utseendemässigt, utan även i fråga om användbarheten. Därför är reglagen i nya Valtra-modeller utformade så att de känns välbekanta för ägare som är vana med äldre modeller, liksom för dem som arbetar med flera olika Valtra-modeller.

FoU lever på feedback från kunderna

Valtras FoU-team tar gärna emot feedback från kunderna och huvuddelen av detta kommer genom officiella kanaler i form av rapporter från säljare och servicefolk. Feedback efterfrågas också direkt från kunder och testförare, särskilt vid utställningar där Valtras FoU-team ofta har en egen monter, vilket är unikt bland traktortillverkare.

– Kundanpassning av traktorer är också bra för FoU genom att det erbjuder nya möjligheter att tillgodose kundernas individuella behov. Mer än 10 000 kunder besöker fabriken varje år, vilket också ger många möjligheter att få feedback, påpekar Ingalsuo.

Höjdpunkten för alla som arbetar med FoU är dock lanseringen av en ny produkt. Själva lanseringen sköts visserligen av marknadsfolk, men FoU-teamet är alltid intresserat av att se hur deras koncept tas emot. Enbart lovord räcker inte eftersom det verkliga måttet på framgång är hur populär en ny traktor eller utrustning blir.

■ Tommi Pitenius

■ Brenda Roos

Blir bara bättre och bättre

Valtras 6000-serie är en mycket populär klassiker, men det är inte mycket som är detsamma som vid starten, förutom modellbeteckningarna. 6000-seriens smidighet och flexibilitet, att den är användbar till "allt", uppskattas av ägarna.

"En mycket flexibel traktor" är ett genomgående omdöme, när man pratar med 6000-ägare. Att den passar till alla typer av arbeten – på fältet både i växtodling och vallskörd,

för lastarkörning, på vägen och i skogen.

Utvecklats kontinuerligt

Idag är det inte mycket som är detsamma

under plåtarna på en Valtra 6000, som när serien presenterades. Produktutvecklingen har fortsatt kontinuerligt vilket innebär att 6000-serien fortfarande är bland det bästa på marknaden för den som önskar en smidig och flexibel traktor.

■ Kjell-Åke Larsson

Smidig och lätt växtodlingstraktor

- Jag uppskattar mycket smidigheten, min Valtra passar för både stora och små arbeten, säger **Erland Nilsson**, växtodlare med mycket sockerbetar utanför Svalöv som har en Valtra 6850 med fronthydraulik.
- Den går bland annat framför såmaskinen och sprutan, för fältransporter under betskörden och under vintern med ett snöblad i fronten i kombination med sandspredare bak.
- Förutom smidigheten och flexibiliteten uppskattar jag också den låga vikten per hk vilket skonar åkerjorden.

Som en lastmaskin tack vare turbinkopplingen

- Hos **Dan Englund**, utanför Örebro, rullar en 6650 med frontlastare. På gården bedrivs växtodling, skogsbruk samt entreprenadkörning, i första hand vägskötsel.
- Turbinkopplingen uppskattar jag väldigt mycket. Körningen går smidigt och mjukt tack vare den, säger Dan.
 - Valtran går mycket framför växelplogen. På vändtegen är det enkelt att köra på ett mjukt sätt men ändå snabbt och effektivt.
 - Och allra bäst är ju turbinkopplingen vid lastarkörning, traktorn fungerar som en lastmaskin med converter.

Som en skotare tack vare TwinTrac

- I skogen är TwinTrac suveränt, mitt Valtra-Mohedaekipaget blir som en skotare, säger **Lars-Gunnar Jonsson**, vall- och skogsbrukare utanför Stenberga i Småland och ägare till en 6850.
- Väl inne i skogen kör jag mer vänd bakåt än framåt. Dessutom mjukt och smidigt tack vare turbinkopplingen.
- Sommartid är det vallskörd som gäller för Lars-Gunnars Valtra, bland annat pressas årligen 3 000 rundbalar.
- Den smidiga körväljaren gör arbetet mycket effektivt och under transportsträckor med tunga lass är det bekvämt med det automatiska växlingssystemet Auto 1.

Valtra värnar om säkerhet och hälsa

Lantbruk är en farlig arbetsmiljö med många olyckor. Det är en arbetsplats med många maskiner som är stora, tunga och ofta försedda med roterande komponenter. Därför satsar Valtra stora resurser på att hela tiden förbättra traktorförarens arbetsmiljö och säkerhet.

Vårt och våra medmänniskors liv och hälsa är det viktigaste som finns. Därför har alltid säkerhet och arbetsmiljö haft högsta prioritet hos Valtras produktutvecklare. Och det behövs, för lantbruk och maskiner är en farlig miljö.

Föregångare

Att säkerhet och arbetsmiljö verkligen är viktigt hos Valtra, och inte tomt prat, bevisas inte minst av alla innovationer där Valtra varit föregångare. Det finns dessutom en lång tradition i detta arbete, till exempel var Valmet och Volvo BM de första tillverkarna med gummiupphängd säkerhetshytt som var en egen enhet, skild från traktorkroppen. Valmet 502 och Volvo BM 650 innebar på sin tid en revolution avseende förarens arbetsmiljö.

Automatisk parkeringsbroms

Att föraren blir påkörd av sin egen traktor, förekommer i ett påfallande stort antal enligt en officiell rapport från 1996 om olyckor i det svenska lantbruket. Ja, det förklaras av att man inte dragit åt parkeringsbromsen eller att den var för dålig, kanske efter att man vid tidigare tillfällen glömt att släppa den. Parkeringsbromsen ska vara lätt att manövrera och vara försedd med ett effektivt varningssystem.

Valtras svar på detta är HiTech-systemet med parkeringsbromsen integrerad i körväljaren och i princip omöjlig att glömma, och som dessutom enkelt manövreras med fingertopparna.

Traktorn i trafiken

Mycket av traktorarbetet är förlagt till allmänna vägar i form av transporter och förflyttningar, ofta med dubbelmontage och breda redskap. Då är det viktigt att synas väl, ha väl fungerande bromsar samt att eventuell last är väl surrad.

Att synas väl i trafiken när man är ute och kör med breda redskap kan inte nog poängteras. I Valtras tillbehörssortiment finns olika utföranden av roterande varningsljus och i tillbehörbutiker finns olika belysningssatser att använda till redskapen om sådan saknas.

Ofta används traktorn för transporter av tunga lass med spannmål, sockerbetor med mera. Då krävs det bra bromsar på släpen och gott omdöme hos traktorföraren. Det är nämligen enorma krafter som ska hanteras. Till exempel säger de svenska reglerna att ett ekipage ska kunna stoppas från 40 km/h på 19,8 m. För att klara att stoppa ett 25 tons ekipage på denna sträcka erfordras en bromseffekt på 500 kW vilket räcker för att höja temperaturen 500 grader på 6 kg stål. Det finns ingen traktor på marknaden som ensam klarar detta utan att bromsarna blir överhettade och förstörda. Bromsarna på släpet är alltså viktiga och måste göra "sitt jobb" för att skador på traktorn ska undvikas.

Oskyddade kraftöverföringsaxlar

Många väldigt allvarliga olyckor orsakas av

oskyddade kraftöverföringsaxlar. Ofta helt i onödan då vi alla vet så väl att skyddena ska vara på sin plats. Vi ser här ett typexempel på att skydd inte ska åsidosättas, och dessutom måste underhållas för att ha avsedd effekt.

Om olyckan ändå är framme kan ett utvändigt nödstopp till kraftuttaget rädda liv. Ett sådant införde Valmet som standard på 6000- och 8000-seriernas traktorer redan 1994. Valtra är sannolikt fortfarande enda tillverkare som har denna viktiga säkerhetsdetalj. Nödstoppet kan enkelt förlängas till bemannade redskap, till exempel till plattformen på en bemannad potatisupptagare.

Underhåll viktigt

För att upprätthålla säkerheten även när traktorn får några år på nacken är det av största vikt att skydd och andra säkerhetsanordningar för det första inte tas bort eller sätts ur funktion genom förbikoppling eller på annat sätt och för det andra underhålls på avsett sätt, så att funktionen bibehålls.

Samarbete med redskapstillverkare

Även om mycket gjorts till gagn för säkerheten, såväl genom myndighetskrav som efter initiativ från traktortillverkare, så finns det givetvis ytterligare saker att förbättra. Tillgång till ny teknik ger vartefter också nya möjligheter, inte minst genom att koppla samman säkerhetsfunktionerna mellan traktor och redskap. Valtras produktutvecklare arbetar tätt tillsammans med redskapstillverkare för att uppnå så hög säkerhet runt respektive maskinekipage som möjligt. Traktorförarens säkerhet och arbetsmiljö har högsta prioritet hos Valtra.

■ Thor Andersson

Bak på vissa Valtra finns ett nödstopp för kraftuttaget. Med en lina kan stoppet förlängas, till exempel till arbetsplattformen på en potatisupptagare. En säkerhetsdetalj som är unik för Valtra.

För att undvika att barn startar traktorn finns en startspärr i förarstolen. Traktorn går endast att starta om stolen belastas av vikten från en vuxen person.

Många olyckor beror på att en obemannad traktor kommer i rullning på grund av att parkeringsbromsen ej är ansatt. På HiTech-modellerna är parkeringsbromsen integrerad i körväljaren. Det är också omöjligt att köra iväg med ansatt parkeringsbroms.

Det är viktigt att tillkopplade släp har effektiva bromsar som manövreras på ett effektivt sätt. Ett hydrauliskt bromsuttag kopplar ihop traktorns bromsar med släpets.

Valtra är det näst mest populära traktormärket i Sydamerika och totalt sett den fjärde största traktortillverkaren i världen.

Valtra är det näst mest populära traktormärket i Sydamerika

De flesta vet redan att Valtra är det mest populära traktormärket i Nordeuropa. Somliga vet kanske också att Valtra är det fjärde största traktormärket i världen. Men de flesta vet nog inte att Valtra är det näst mest populära traktormärket i Sydamerika.

Valtra driver två traktorfabriker: en i Suolahti i Finland och en i Mogi das Cruzes i Brasilien. Tillsammans tillverkar dessa fabriker nästan 20 000 traktorer per år.

Valtras verksamhet i Brasilien startade i Mogi das Cruzes utanför Sao Paolo år 1960. Sedan dess har ungefär 350 000 Valmet- och Valtra-traktorer byggts där. Under 2005 tillverkade fabriken exakt 7952 traktorer mellan 60 till 180 hästkrafter. De mest populära modellerna är 785, BM110 och BH180.

Brasilien är en stor jordbruksnation

Brasilien är världens största producent av socker, kaffe och apelsiner, näst största producent av soja, nötkött och bönor, och tredje största producent av majs, kyckling och kakao.

Huvuddelen av jordbrukssektorn i Brasilien är inte subventionerad av staten. Ändå svarar jordbruksprodukter för ungefär 40 procent av landets export. Brasilien har också en stor folkmängd, cirka 170 miljoner människor som konsumerar enorma mängder jordbruksprodukter. Landet har ungefär 50 miljoner hektar åkermark och mer än 100 miljoner betesmark, och arealen ökar hela tiden.

Under de senaste två åren har Brasiliens jordbrukssektor drabbats av en nedgång som orsakats av räntevariationer, förändrade världsmarknadspriser, dåligt väder och svag inhemsk ekonomi. Eftersom jordbrukssubventionerna inte räcker till för att balansera kan de ekonomiska konsekvenserna bli allvarliga. Under fjolåret minskade exempelvis traktorförsäljningen med 38 procent och försäljningen av skörde-tröskor med inte mindre än 72 procent. Lyckligtvis syns det redan tecken på en återhämtning under andra halvan av detta år.

Jordbrukssektorn i Brasilien är mycket effektiv. Den genomsnittliga storleken på Valtra-traktorerna är exempelvis 118 hästkrafter. I Brasilien används en enda traktor för att bruka närmare 120 hektar, medan motsvarande siffra i Europa är ungefär 12 hektar och i Nordamerika 50 hektar.

De största gårdarna i Brasilien har tiotusentals hektar mark och använder hundratals traktorer. Medelstora gårdar i Brasilien liknar europeiska familjejordbruk. Små gårdar kan vara mycket små.

Valtra fortsätter att öka marknadsandelen

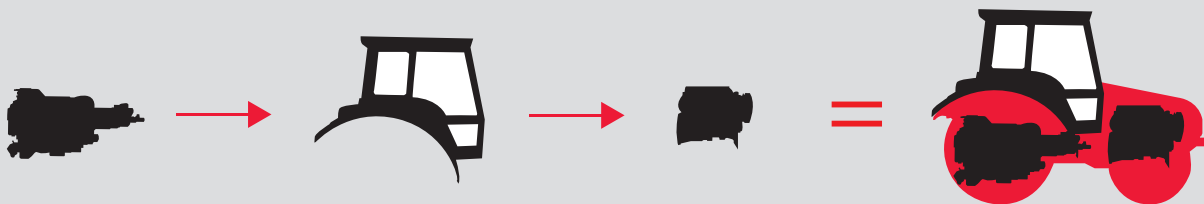
Valtra do Brasil har klarat problemen inom jordbrukssektorn avsevärt bättre än konkurrenterna. Marknadsandelen har ökat betydligt jämfört med konkurrenterna, trots att antalet sålda enheter har minskat för alla märken. Valtra är faktiskt mycket nära att bli det allra mest populära traktormärket i Sydamerika.

Ungefär 34 procent av produktionen i Mogi das Cruzes exporteras. Största exportmarknaderna är andra sydamerikanska länder. Dessutom exporteras Brasiliens tillverkade Valtra-traktorer i stort antal till Afrika, Mellanöstern och Asien.

Valtras motorleverantör SisuDiesel har också en fabrik på samma område som traktorfabriken i Mogi das Cruzes. Huvuddelen av de brasilianska Valtra-traktorerna är också utrustade med SisuDiesel-motorer, fast vissa modeller har fortfarande MWM-motorer.

Valtra representeras i Brasilien av ett nätverk med ungefär 200 återförsäljare. Reservdelar levereras över hela det enorma landet dygnet runt. Totalt säljs ungefär 30 000 nya traktorer i Brasilien varje år, men antalet varierar kraftigt.

■ Tommi Pitenius

Alla transmissioner, hytter och motorer testas innan de monteras

Varje ny Valtra-traktor testkörs vid fabriken

Varenda ny Valtra-traktor testkörs noga innan den levereras till kunden. Varje testkörning tar mellan en halv och en timme beroende på modell och specifikation. Totalt 500 till 800 olika punkter kontrolleras under sammansättningen och den slutliga testkörningen.

– Varje testprogram är individuellt eftersom alla Valtra-traktorer är olika. Vår testdator skapar ett anpassat testprogram för den traktor som kunden har beställt, förklarar Valtras kvalitetschef **Ritva Utukka**.

Förutom varje traktor, testas också alla motorer, transmissioner och hytter innan de monteras. Inspektioner genomförs till exempel på olika delar av motorn, och effekt- och vridmomentkurvor liksom bränsleförbrukning och avgasutsläpp kontrolleras. Efter testkörningen målas motorn varefter den genomgår en slutkontroll. I det läget startas inte längre motorn, utan i stället kopplas den till en dator som kontrollerar alla elektriska funktioner. Dessutom

övervakar de robotar som används vid sammansättningslinjen ständigt sina egna arbetsmoment, inklusive åtdragningsmomenten.

Testningen av transmissionen börjar med en 20 minuters spolning då systemet spolas med extremt högt oljeflöde och tryck. Detta avlägsnar eventuell smuts från transmissionen och avslöjar om det finns några läckor. Transmissionen testkörs sedan av en dator på en testbänk i 20 minuter, varvid olika manövrer, hastigheter och frontlyftens funktioner och hydrauliken inspekteras.

Hytterna genomgår också en omfattande inspektion då hundratals punkter kontrolleras beroende på vilken modell och utrustning som beställts av kunden. Varje hytt ansluts till ett datorstyrt testsystem som simulerar alla traktorfunktioner och kontrollerar alla omkopplare, lampor, displayer och ISOBUS- och transmissionsfunktionerna. Därefter genomgår hytten en visuell och manuell inspektion där man kontrollerar dörrarna och ser till att det inte finns några repor.

Kvalitetskontroll förbättrar funktionerna

Målet med testprogrammet är inte bara att hitta uppenbara fel, utan att styra hela produktionsprocessen. Även om endast en liten kvalitetsavvikelse upptäcks, skickas omedelbart feedback till produktionsteamet. Tanken är naturligtvis att förhindra fel och kvalitetsavvikelser i förväg, långt innan de kan påverka traktorföraren negativt.

– Kvalitetsavvikelser omfattar också sådant som inte nödvändigtvis stör traktorföraren, till och med det motsatta. Om det till exempel finns för mycket bränsle i bränsletanken rapporteras det som en kvalitetsavvikelse, påpekar Utukka.

Förutom att varje ny traktor testas med ett omfattande program väljs två traktorer av varje hundratal slumpmässigt ut för en ännu mer noggrann genomgång. Dessa kontroller är särskilt avsedda att avslöja kvalitetsavvikelser som kanske inte upptäcks vid normal användning, och de kan utnyttjas för att ytterligare förbättra Valtra-traktorernas kvalitet.

Kvalitetsbegreppet rör naturligtvis mer än själva traktorn. Servicen måste också ha en viss kvalitet, till exempel i fråga om leveranstider, underhåll, reservdelar och kundbemötande. Kvalitetstänkandet vid Valtra har alltid sträckt sig utanför fabriken och omfattat hela verksamheten. Detta visas av det faktum att Valtras Suolahti-fabrik var den första traktorfabrik i världen som tilldelades kvalitetscertifikat enligt ISO 9001. Dessutom har Valtra beviljats miljöcertifikat enligt ISO 14001 och hälso- och säkerhetscertifikat enligt OHSAS 18001. Valtra tilldelades också finska kvalitetspriset 1999.

■ Tommi Pitenius

Nya traktorer kopplas till en speciell testbänk som har utvecklats internt inom Valtra. Testföraren använder en trådlös handburen dator med ett kundanpassat testprogram för varje enskild traktor. Vid behov kan traktorerna också köras utomhus på en testbana.

Valtra inblandade

▲ Fem ärttröskor, uppdelade i två lag, skördar drygt 2 000 ha ärtor under sex arbetsveckor. Här flygande tömning med en Valtra T140...

► ...som sedan i sin tur tippar direkt i en väntande lastbil vid väggkanten. Därefter snabb transport till fabriken i Brålanda där de tvättas, förvälls och styckfryses. Inom tre timmar från tröskningen ska ärtorna finnas färdigprocessade i fabriken fryslager.

◀ Försörjningschefen Henrik Carlsson, till vänster, är nöjd med Valtra-traktorens insats under den bråda ärtskörden. Här tillsammans med maskinsäljare Christer Eklund, Lantmännen, Brålanda.

i bråd ärtskörd

Under den gångna sommaren har ett flertal Valtra T-traktorer varit verksamma i skörden av konservärter i Dalsland och Västergötland. I ärtskörden är tillförlitlighet viktigt, inom tre timmar ska ärtorna vara transporterade till Brålanda processade och styckfrysta.

Topp i Brålanda, eller rättare sagt Topp Livsmedelsprodukter AB, är ett känt livsmedelsföretag i västra Sverige. Det startades 1969 av Carl Axel Topp och har som sin bas de goda odlingsjordarna i Dalsland och Västergötland. Hos traktens lantbrukare skördas nämligen ärtor, potatis, morötter, kålrötter och palster-nacka på totalt närmare 2 500 hektar.

Ärtor är den viktigaste grödan och odlas på drygt 2 000 ha. De svenska ärtorna är internationellt uppskattade tack vare hög kvalitet och söt smak. "Hemligheten" är lång växtperiod med många soltimmar och lerjordar.

Noggrann planering

– För att erhålla den höga kvaliteten vi önskar är "skördefönstret" litet, det vill säga det är få möjliga skördedagar från det att ärtorna är mogna tills de är övermogna, säger försörjningsschefen **Henrik Carlsson**.

– Därför är det ett omfattande planeringsarbete inför varje vårbruk så att resultatet blir en successivt skördemogen areal från det att skörden startar runt 1 juli tills det att den avslutas runt 31 augusti. Dessutom ska

mognadsförloppet passa våra båda skördelag geografiskt så att de inte behöver åka kors och tvärs mellan fälten.

Såtid och sort styr skörden

Sådden sker normalt mellan 20 april och 10 juni. Dels används en tidig sort som behöver 70 dagar fram till skörd, dels en senare sort som kräver 90 dagar. I år har 140 odlare varit engagerade med i snitt 16 ha ärtor. En begränsande faktor är att ärtorna inte ska återkomma i växtföljden mer än var sjunde år för att undvika problem med ärtrotröta.

– Trots årets högsommartorka har ärtorna klarat sig bra tack vare att vi genomgående har relativt tunga jordar i vårt odlingsområde. Vi startade dock skörden en vecka tidigare än normalt, berättar försörjningsschefen Henrik Carlsson.

300 ton ärtor per dag

Ärtorna skördas av två skördelag med vardera två respektive tre självgående ärttröskor. Skörden sker i tvåskift, sex dagar i veckan. I varje skördelag finns en odlingskonsulent som konti-

nuerligt följer mognadsförloppet på fälten genom provtagning. Trösklaget vet på så sätt hela tiden var de ska vara de närmaste 1,5 dagarna.

– Fabriken vill ha 300 ton ärtor per dag vilket innebär ungefär 60 ha eftersom skörden ligger runt 5 ton per ha. Alltså i genomsnitt 12 ha per tröska och dag, berättar Henrik.

Uppskattade traktorer

I varje skördelag ingår två Valtra T-traktorer. En används för flygande tömning och en används för reparations- och servicevagnen.

– Vi är mycket nöjda med Valtratraktorerna, säger Henrik Carlsson.

– Ska Topp-ärtor skördas ska det vara kvalitet i hela kedjan och kvalitet, tillförlitlighet och förarkomfort står vår Valtra-traktorer för.

■ Kjell-Åke Larsson

Bra verksamheter behöver bästa traktorerna

Gunvaldis Sprogis slutade som ingenjör 1989 och köpte 14 hektar åkermark nära staden Jaunpils i regionen Courland i västra Lettland. Hans beslut har visat sig vara bra eftersom han idag brukar inte mindre än 3 500 hektar. Huvuddelen av marken äger han själv, medan ungefär en tredjedel arrenderas med långtidskontrakt från markägarna.

Sprogis jordbruk är inriktat på spannmål och oljväxter. Lite mer än ett tusen hektar används för att odla vinterraps, medan de övriga två tusen hektaren växelvis brukas för vinter- eller vårkorn och vete. Ett par hundra hektar används också för att odla sockerbetor. Sprogis planerar att öka andelen korn, samtidigt som han troligen slutar med sockerbetsodlingen till följd av EU-beslut – trots att avkastningen per hektar räknat i socker har varit ungefär 7 000 kilo. Övriga skördar har också varit bra, med en genomsnittlig avkastning på 5 000 ton torkat och sorterat vete och korn.

Förarna vet bäst

Gunvaldis Sprogis anser att förarna spelar en viktig roll för hållbarheten och produktiviteten hos de maskiner de använder. Duktiga förare ser till att deras traktorer håller och att ingen tid går till spillo på grund av stillestånd. Omsättningen av förare på Sprogis gård har varit så gott som noll sedan starten. Det beror utan tvivel delvis på de hyggliga löner som Sprogis betalar till sina anställda.

Inom jordbruket har man också hållit sig till Valtra-traktorer av flera skäl: den enastående körväljaren, bra ergonomisk och rymlig hytt som ger en bra arbetsmiljö, kombinerat med effektivt underhåll och reservdelshantering.

Sprogis medger att representanter för andra traktorfabrikat ständigt erbjuder honom att testköra deras produkter. Det finns faktiskt fler traktorer än han har tid att prova. Sprogis avsätter naturligtvis tid för de största märkena med bästa ryktet och det slutliga valet görs efter omfattande jämförelser och samråd med andra.

Jämförelsen i fråga om produktivitet och bränsleekonomi är enkel, men tillförlitlig. En konkurrent inom samma hästkraftsklass som Valtra kopplas till samma redskap på samma fält. Efter mätning av arbetsresultatet och bränsleförbrukningen, och samråd med föraren, blir det slutliga valet ganska självklart.

Mer än 130 000 traktortimmar

– Totalt har jag haft 16 Valmet- och Valtra-traktorer. Just nu har jag åtta, i huvudsak från

T-serien. Med hänsyn till det lettiska avskrivningssystemet är det bäst att sälja gamla traktorer när de har använts i fem år. Jag själv har sålt mina gamla maskiner till andra lantbrukare i trakten och dessa traktorer har i allmänhet använts i ungefär 8 000 timmar. Jag har använt Valtra-traktorer under totalt 130 000 timmar på min gård, säger Gunvaldis Sprogis.

Sprogis för noggranna anteckningar om allt arbete på gården. Användningen av varje traktor noteras månadsvis med uppgifter om drifttimmar, bränsleförbrukning och underhållsarbete. Rekordet i fråga om antal timmar för en av hans traktorer under en månad är 450 timmar. På gården används varje traktor i genomsnitt 1 500 timmar per år, och ingen traktor används mindre än 1 000 timmar per år.

Gårdens spannmål torkas med hjälp av naturgas. Den normala fukthalten vid skörd är

◀ **Gunvaldis Sprogis (till höger) visar sitt ytterst prydliga och funktionella jordbrukscentra för Juris Narubins, Valtras lettiska importör, och Sami Tikka, Valtras servicechef.**

▶ **Klar att köra. Trots att fälten ligger nära så gör fyra stora skördetröskor att massor av spannmål måste transporteras iväg snabbt.**

Du kan öka produktiviteten betydligt genom att utnyttja potentialen hos din Valtra-traktor till fullo. Genom exakt programmering av transmissionen kan du till exempel ställa in traktorn perfekt för den aktuella arbetsuppgiften.

Tips om hur du får ut det mesta av din traktor

Dagens traktorer är så komplicerade maskiner att man ibland, även efter omfattande utbildning, endast känner till en bråkdel av traktorns funktioner och potential. Vi har därför inbjudit Valtra-förare att lämna tips om hur du får ut det mesta av din traktor. Ibland kan även en liten ändring i sättet att använda och underhålla traktorn vara mycket lönsamt.

ungefär 18 procent, men den kan vara avsevärt högre om hösten är blöt. Vissa år torkas spannmålen två gånger, varvid fukthalten får jämnas ut under mellanlagringen. Nästan 20 miljoner kilo spannmål måste torkas varje år så kostnaderna bevakas mycket noga.

Priset på åkermark i Lettland har stigit tiofaldigt sedan Sprogis började som lantbrukare. Nu för tiden måste man betala upp till 4 000 euro per hektar för bra jordbruksmark. Lyckligtvis är Sprogis nöjd med de 3 500 hektar som han redan brukar och det finns inte heller så mycket bra mark kvar i närheten av hans gård. Enligt Gunvaldis Sprogis är noggrann bokföring och ärliga jämförelser ryggraden i ett framgångsrikt jordbruk.

■ Visa Vilkuna

Släpp ut trycket från snabbkopplingen på fronten

På traktorer med elektroniskt styrd hydraulik och snabbkopplingen Selecto 3 för frontlastare är det ibland svårt att ansluta snabbkopplingen till följd av tryck i ventilerna.

För att släppa ut trycket ska du starta motorn och ställa om det gula/bruna hydraulikblocket på sidopanelen till flytläge. Vrid minusreglaget till max läge. Tryck sedan på hydraulikens minusknapp på sidopanelen. Detta släpper ut trycket från snabbkopplingen på fronten.

Programmera transmissionen för arbete med frontlastaren

Fördelarna med att programmera transmissionen är inte helt kända för många HiTech-kunder. Kunder som arbetar mycket med frontlastare har nytta av att programmera körväljaren för rätt växlar med hjälp av programmet Auto1.

Arbete med frontlastaren kräver normalt att traktorn körs framåt mycket försiktigt. För detta ska transmissionen programmeras att använda powershift 1. När väl balen, sanden, snön, säden eller någon annan last ligger säkert i frontlastaren kan traktorn normalt backas med högre hastighet. För detta ska körväljaren programmeras att använda exempelvis powershift 3.

Ändra inställningar med HiTechs digitala display på hyttstolpen

Den digitala displayen som sitter på hyttstolpen i traktorer med HiTech-transmission kan användas för att programmera mer än bara powershift- eller växelhastigheterna.

Tryck på kopplingen och tryck ned förvalsknappen som sitter under körväljaren,

och slå sedan på tändningen. Tryck på powershift-knapparna tills numret FIII blinkar och bekräfta genom att trycka på förvalsknappen. Välj sedan visning nummer 10 till exempel. Med denna inställning kan du välja hur länge fyrhjulsdriften ska vara aktiverad vid start. Fabriksinställningen är fyra sekunder, men du kan välja från 0 till 20 sekunder i steg om 0,5 sekunder. Bekräfta genom att trycka på förvalsknappen. När du vill gå ur detta läge, slår du helt enkelt av tändningen.

FIII-läget kan också användas för andra inställningar, till exempel hur snabbt kraftuttaget ska aktiveras och för att ändra däckinställningarna eftersom olika storlekar påverkar hastighetsmätarens noggrannhet.

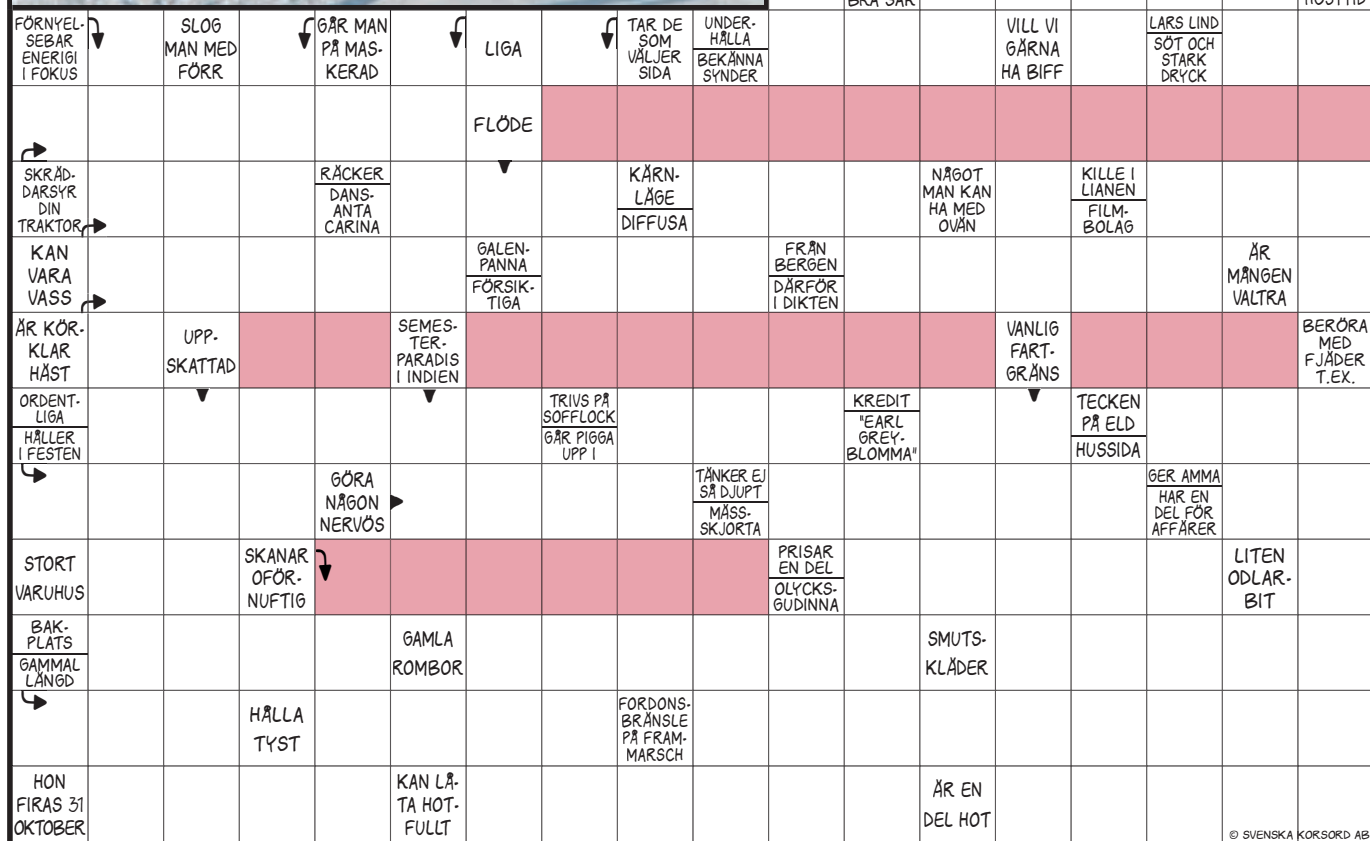
Använd U-pilotreglaget som ett snabbkommando

Valtras U-pilot för vändtegskörning gör att manövrer som upprepas ofta kan programmeras och sparas. Varje program, med upp till 30 operationer som rör transmissionen, frontlyften och hydrauliken, kan aktiveras när som helst.

Förutom för vändtegsmanövrer och programmering av en serie operationer kan U-pilotsystemet också ställas in så att det aktiverar en enstaka operation. På detta sätt kan start/stopp-brytaren på förarens armstöd användas som ett snabbkommando för hantering av exempelvis kraftuttaget.

De först öppnade tio vinnarna får var sitt fint handduksset och presenteras i nästa nummer av Valtra Team.

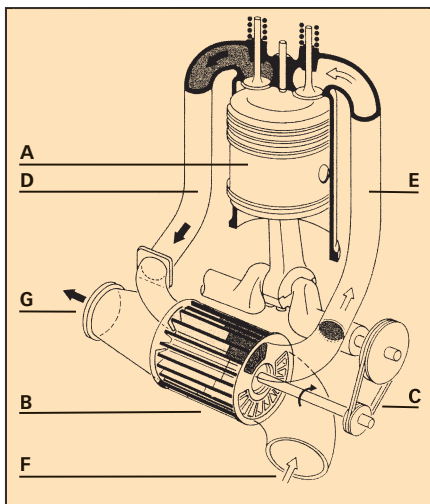

22

Superladdad Valmet 1203

Flera hundra Valmet 1203 tillverkades mellan 1980 och 1982.

Så här fungerar tryckvågsladdaren: Energiomvandlingen äger rum i rotorn (B), som roterar fyra gånger snabbare än vevaxeln (C). Luften från filtret kommer in i rotorn genom röret (F). När rotorn roterar, kommer avgaserna genom röret (D) in i andra änden av rotorn (B), och komprimerar den friska luften med en tryckimpuls. Medan rotorn roterar, öppnas en port till ingångsgrenröret (E) och den komprimerade luften går till förbränning medan avgaserna får en motsatt impuls så att de återgår till avgasröret (G).

Valmet var en föregångare inom superladdning, särskilt med tre- och fyrcylindriga motorer. Tryckvågsladdaren utvecklades ursprungligen av det schweiziska företaget Brown Boveri & Cie (BBC) i slutet av 1970-talet. Superladdaren skiljer sig från vanliga turboladdare, som för 25 år sedan var stora och hade betydande "turbofördröjning". Turbomotorerna hade också dåligt vridmoment på låga varvtal eftersom turboladdaren var konstruerad att ge hög effekt vid motorns märkvarvtal.

Comprex superladdare, som utvecklades av BBC, var en unik innovation. Avgaserna användes för att direkt komprimera inluften, vilket orsakade en omedelbar ökning av trycket i förhållande till ökningen av avgastrycket. Fördelen med Comprex superladdare var att den skapade ett kraftigt tryck även vid låga varvtal, vilket gav betydligt större vridmoment.

Comprex superladdare testades i en Valmet 411C-motor med bra resultat. Därefter beslutade man vid motorfabriken i Linnavuori i Finland att börja tillverka 411CX-motorn. Och vid traktorfabriken i Suolahti beslutade man att använda motorn för att driva de nya fyrcylindriga modellerna 1203/1203-4, som ersatte 1102/1103-modellerna 1980.

Den nya motorn erbjöd verkligt bra prestanda som kan jämföras med de kraftfulla Common Rail-motorer som driver dagens N141-modell. Cylindervolymen var 4,4 liter, uteffekten var 110 DIN-hästkrafter och vridmomentet var 424 Nm vid 1 350 rpm. Vridmomentreserven var så stor som 27 procent, vilket var mer än i alla europeiska traktor-

motorer på den tiden. Ja, redan då låg Valmet i toppen inom marknadssegmentet för kraftiga fyrcylindriga motorer.

Valmets införande av tryckvågsladdare var en stor internationell nyhet. Valmet var faktiskt första traktortillverkaren i världen som startadeserietillverkning av en Comprex-utrustad motor. Fördelarna med den nya motorn skapade också begreppet "motorer med konstant effekt".

Den superladdade Valmet 1203 skiljer sig från andra Valmet-traktorer från samma tid genom den utdragna nosen, som inrymmer en extra bränsletank längst fram. Traktorn hade en 16+4R synkromesh-transmission som var försedd med HiTrac. Modellen med fyrhjulsdraft vägde 4 500 kilo och blev mycket populär hos entreprenörer.

Totalt sett var erfarenheterna av superladdare positiva, trots att de orsakade ett ganska starkt vinande ljud. Comprex superladdare övervägdes för Volvo BM Valmet 805, som konstruerades vid den tiden, men den ansågs vara för dyr och togs aldrig i produktion. BBC, som senare blev Asea-Brown Boveri eller ABB, sålde sin superladdaruppfinning till Mazda, som tillverkade ett begränsat antal dieselmotorer med tryckvågsladdare. Turboladdarna är så avancerade nu för tiden att det inte finns någon marknad för Comprex, utom i den meningen att den kan användas som en enkel lösning för cirkulering av avgaser så att utsläppskontrollen blir bättre.

■ Hannu Niskanen

B

Nya Valtra Collection 2007–2008

Välj snygga Valtra-produkter åt
dig själv och andra.

I vårt sortiment finns lämpliga
produkter för sommar, vinter, arbete
och fritid, allt från kläder till tillbehör
och presentartiklar.

Bekanta dig med våra produkter
vid närmaste Valtra-försäljningsställe
eller på adressen www.valtra.se

